

Ανδρέας Φούρας
δήμαρχος Πατρέων

Κυρίες και κύριοι,
Αγαπητοί φίλοι

Σύμφωνα με ένα άγραφο κανόνα σε παρουσιάσεις σαν και τη σημερινή, μιλούν άνθρωποι που δεν έχουν διαβάσει το βιβλίο σε άλλους ανθρώπους που επίσης δεν πρόκειται να το διαβάσουν.

Επειδή όμως οι κανόνες έχουν και εξαιρέσεις θα ήθελα να πω λίγα λόγια για τις εντυπώσεις που αποκόμισα ως αναγνώστης του μυθιστορήματος «Μη φεύγετε κύριε Ευχέτη» του Γιώργου Δουατζή. Επαναλαμβάνω πως μιλώ ως αναγνώστης και όχι ως κριτικός της λογοτεχνίας και θεωρώ απαραίτητο να το ξεκαθαρίσω αυτό το σημείο, γιατί με εμάς τους πολιτικούς υπάρχει κάποιο πρόβλημα αφού είμαστε αναγκασμένοι να μιλάμε συνεχώς και για πολλά θέματα και νομίζω πως ξέρετε τους κινδύνους που απειλούν όσους μιλούν πολύ και για πολλά.

Το μυθιστόρημα του Δουατζή εμφανίζει εκ πρώτης όψεως μια πολύ απλή δομή. Ένας νεαρός δημοσιογράφος επιθυμεί να πάρει μια συνέντευξη από ένα φτασμένο και σημαντικό ποιητή. Το ραντεβού κλείνετε και η συνέντευξη παίρνει τελικά τη μορφή μιας μεγάλης συζήτησης μεταξύ των δύο.

Στο σημείο αυτό πρέπει να κάνουμε μια πρώτη στάση. Οι ιδιότητες των δύο ηρώων του μυθιστορήματος, είναι οι δύο ιδιότητες του συγγραφέα. Ο Δουατζής είναι ποιητής, ο Δουατζής είναι και δημοσιογράφος και από δω κι εμπρός μπορεί ο κάθε αναγνώστης να κάνει όσες εικασίες θέλει. Για παράδειγμα, πόσο οι δύο του ιδιότητες επηρέασαν τις επιλογές του ως μυθιστοριογράφου; Μήπως ο Δουατζής θέλησε να μιλήσει για την ποίηση και τη δημοσιογραφία και διάλεξε γι' αυτό τη φόρμα του μυθιστορήματος; Απαντήσεις σίγουρες δεν έχω στη διάθεσή μου, αλλά εδώ βρίσκεται ο συγγραφέας και ίσως μας απαντήσει ο ίδιος.

Έτσι όπως το περιέγραψα το μυθιστόρημα, μια συζήτηση μεταξύ ενός νεαρού δημοσιογράφου και ενός ώριμου ποιητή, γεννιέται μια εύλογη υποψία. Μια συζήτηση, όσο ενδιαφέρουσα κι αν είναι, από τη στιγμή που καταλαμβάνει τις 277 σελίδες του βιβλίου, κινδυνεύει να είναι κουραστική και ανιαρή. Αυτόν τον κίνδυνο ο συγγραφέας τον αποφεύγει με διάφορους τρόπους. Οι δύο ήρωες εκτός από τη μεταξύ τους συνομιλία, καταγράφουν και τις σκέψεις που κάνουν και τις κρατούν για τον εαυτό τους ή μάλλον τις κοινοποιούν στον αναγνώστη. Αυτό το στοιχείο προσθέτει ένα στοιχείο ενδιαφέροντος στην όλη αφήγηση.

Το δεύτερο στοιχείο που τονώνει την εξέλιξη του μυθιστορήματος είναι η παρεμβολή ποιητικών κειμένων που κατά κάποιο τρόπο συνοδεύουν τη συζήτηση αλλά που μπορούν να λειτουργήσουν και αυτοτελώς. Κι ακόμα έχουμε τις πολλαπλές ιστορίες των δύο βασικών αφηγητών, το χρόνο του μυθιστορήματος που δεν κινείται προς μια μόνο κατεύθυνση, τις διακυμάνσεις της συναισθηματικής έντασης, ακόμα και τους ρόλους των δύο πρωταγωνιστών που δεν είναι δεδομένοι εφάπαξ αλλά εναλλάσσονται. Όλα αυτά τα στοιχεία, και ίσως κι άλλα που μου διέφυγαν, κάνουν την ανάγνωση απολαυστική και την αφήγηση συναρπαστική.

Θα ήθελα, αγαπητοί φίλοι, να προσθέσω και ένα ακόμα στοιχείο. Νομίζω ότι το «Μη φεύγετε κύριε Ευχέτη», εκτός από ένα καλό μυθιστόρημα, είναι και κάτι ακόμα. Ο Δουατζής χρησιμοποιώντας τις τεχνικές του μυθιστορήματος, βρίσκει ένα καλό τρόπο να μιλήσει για τον κόσμο που μας περιβάλλει και όσα συμβαίνουν εντός του, για τον έρωτα, για το θάνατο, για την τέχνη, για την ποίηση, τη μοναξιά, τα γηρατειά, για την ίδια τη ζωή αλλά και για την ποιητική του. Ουσιαστικά είναι ο συγγραφέας που τοποθετεί και τοποθετείται μέσα στη ζωή και που προσπαθεί να καταστήσει κατανοήσιμο το χάος και να δώσει ένα νόημα στο βίο. Το δικό του αλλά και το δικό μας.

«Να αγαπάς. Είναι το σημαντικότερο που θα μπορούσες. Είναι πάνω από τη δημοσιογραφία σου. Κι από την ποίηση και τη δημιουργία. Πολύ πιο πάνω. Να αγαπάς, Τέρπανδρε».

Μ' αυτήν την ακροτελεύτια φράση του ποιητή προς το συνομιλητή του κλείνει η συζήτηση των δύο, τελειώνει και το βιβλίο. Δεν έχει νόημα να αναζητούμε το ένα κλειδί, τη μια φράση, σε ένα μυθιστόρημα που επιδέχεται πολλαπλές εκδοχές, αναγνώσεις και σημασίες. Απλώς, καθώς τέλειωσα την ανάγνωση του βιβλίου, απόμεινα να το συλλογίζομαι. Είναι άραγε το να αγαπάς, πολύ πιο πάνω από οτιδήποτε άλλο σ' αυτήν τη ζωή;

Αγαπητέ Γιώργο, αγαπητοί φίλοι, πιστεύω ότι σ' αυτήν την ερώτηση ο καθένας μας οφείλει να απαντήσει μόνος του. Κι ακόμα πιστεύω ότι τα βιβλία, και ίσως η ίδια η ζωή, αξίζουν όχι μόνο για τις απαντήσεις που δίνουν, αλλά πιο πολύ για τις ερωτήσεις που θέτουν. Άλλωστε, το ξέρουμε πια πολύ καλά, οι απαντήσεις συνήθως είναι κρυμμένες μέσα στις ερωτήσεις.

Γιώργο σε ευχαριστούμε για το βιβλίο σου.

Κυρίες και κύριοι επιτρέψτε μου να σας συστήσω την ανάγνωση του «Μη φεύγετε κύριε Ευχέτη».

Σας ευχαριστώ.

Πάτρα 22 Νοεμβρίου 2008